

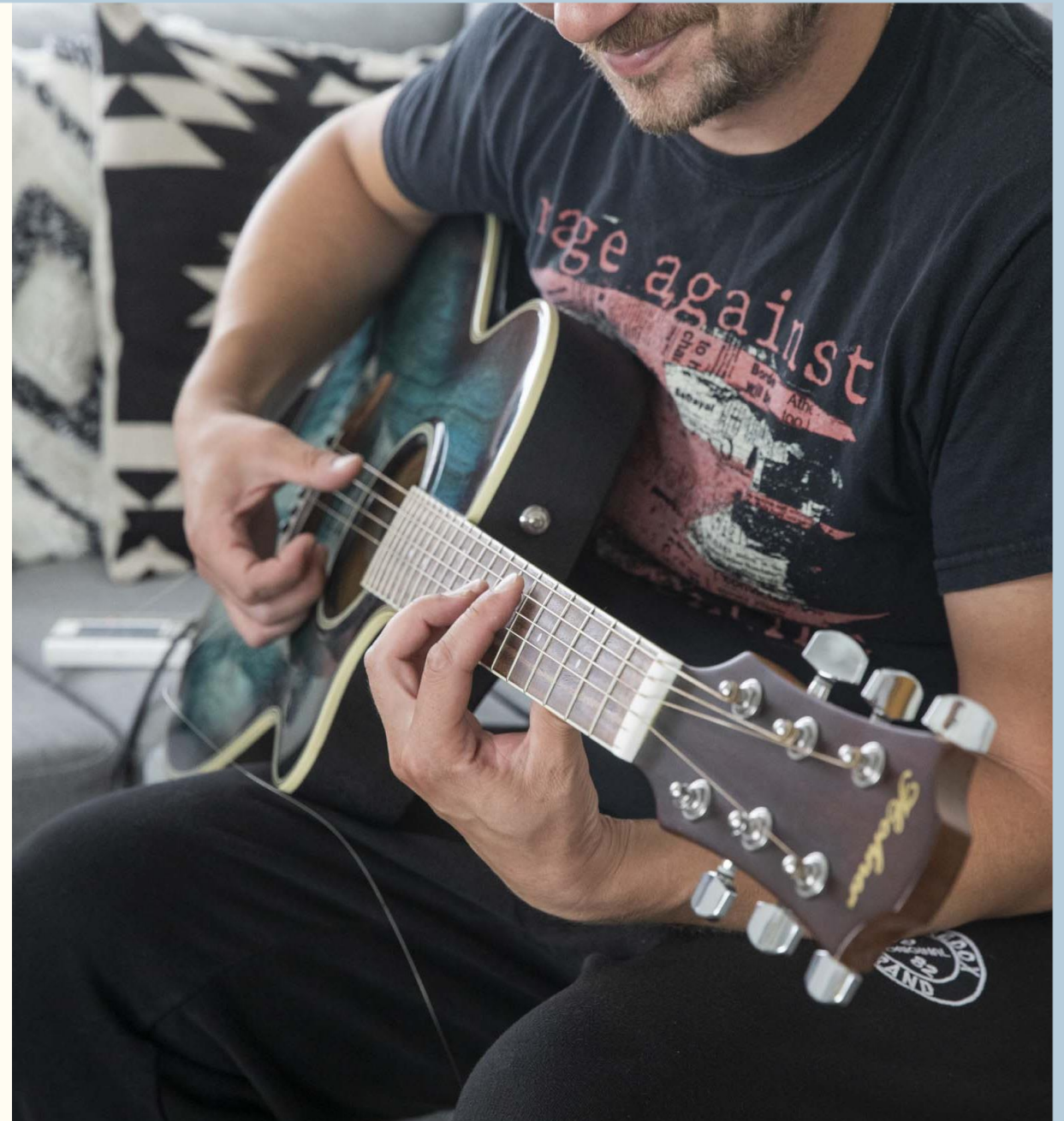
Miksi asunto ensin – ja mitä sitten?

Mia Saarela

Asunto ensin Verkostokehittäjät

18.4.2024

Y-Säätiö

Asunto ensin Verkostokehittäjät

- Asunto ensin –mallin juurruttaminen ja levittäminen asunnottomien palveluissa yhteistyössä järjestöjen, kaupunkien ja hyvinvointialueiden kanssa
- Kehittämistyön alusta kansalliselle asunnottomuustyölle
- Koulutukset, asunnottomuusseminaari, uutiskirje, aineistopankki

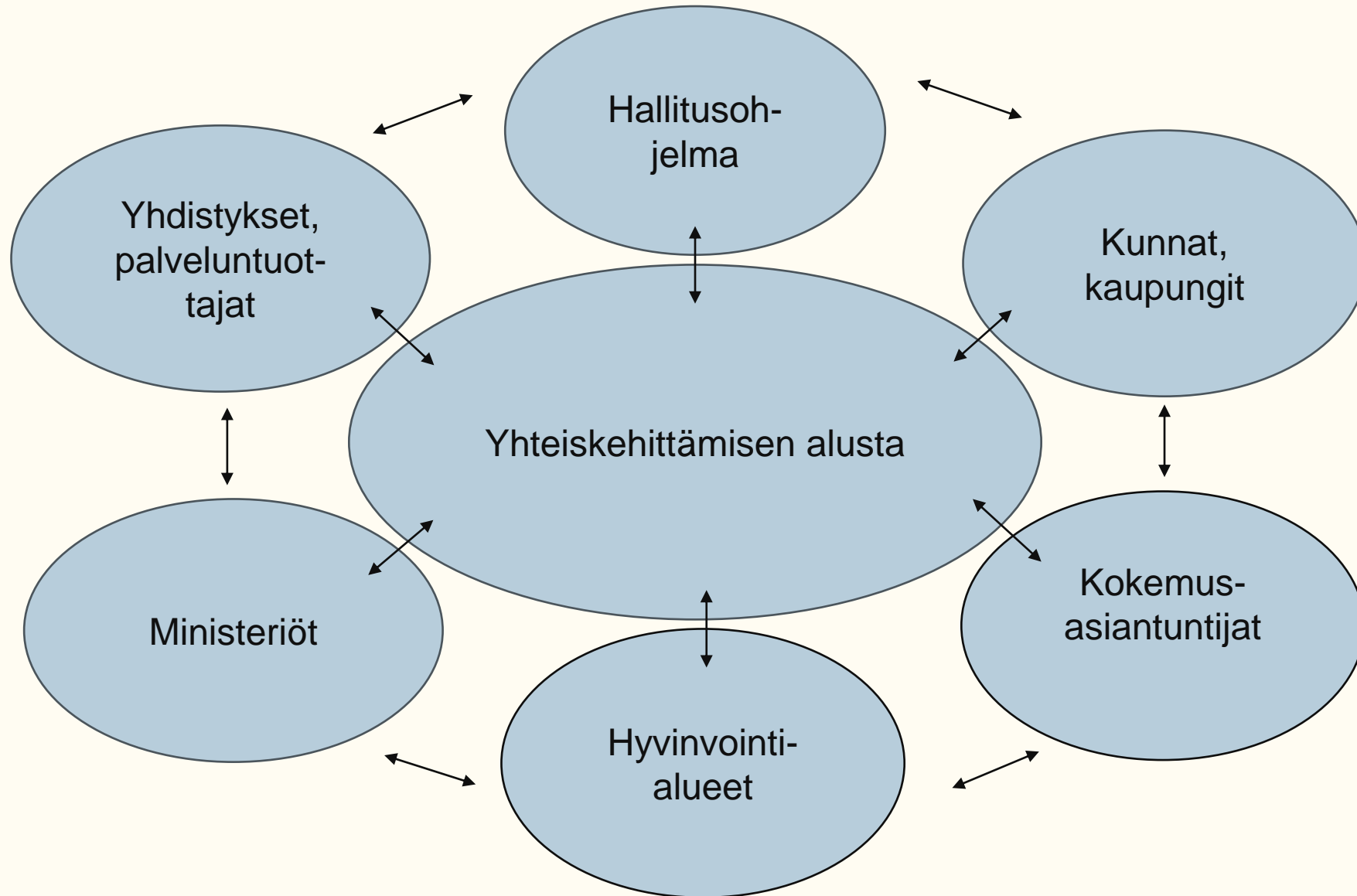
Asunto ensin

Valtakunnallisen asunnottomuusseminaarin ilmoittautuminen on auki

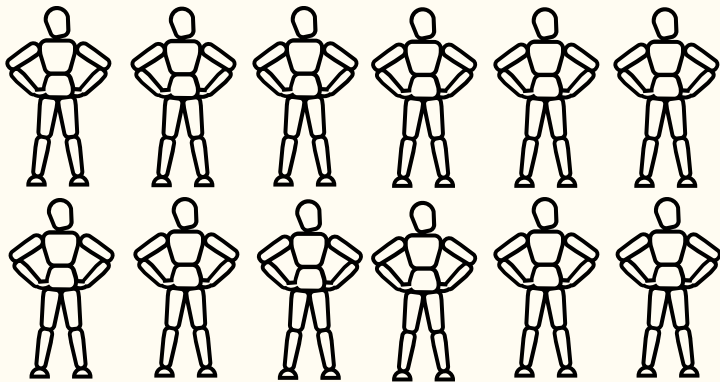
Tampereen kaupunki, Pirkanmaan hyvinvointialue, Sosiaalialan osaamiskeskus Pikassos, Y-Säätiö, Asunto ensin Verkostokehittäjät sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA) järjestävät Valtakunnallisen asunnottomuusseminaarin maanantaina 16.10. klo 9–16.

Asunto ensin Verkstokehittäjät

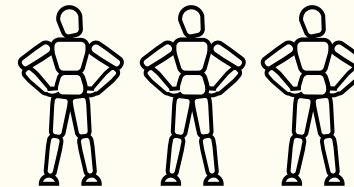

Asunnottomien määrä Suomessa

1985: 20 000

2023: 3429

-83%

Asunto ensin –mallin vakiintuminen

2008-2011 Pitkäaikais-
asunnottomuuden poistamisohjelma
(PAAVO 1): *Asuntoloista eroon, asunto
ensin –työn kehittäminen*

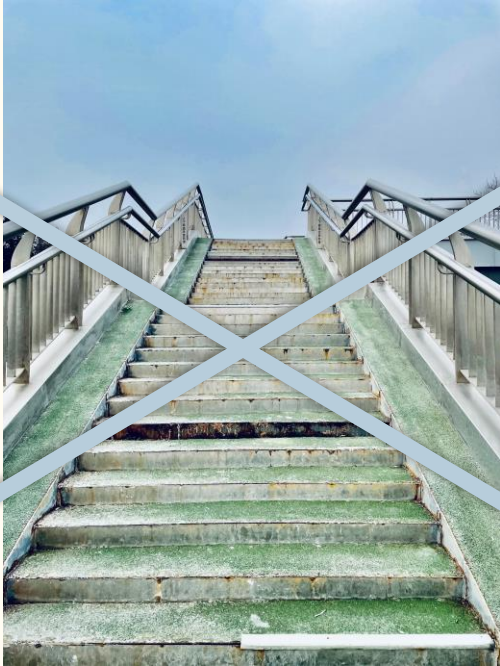
2016-2019
Asunnottomuuden
ennaltaehkäisyn
toimenpideohjelma (AUNE):
Ennaltaehkäisy painopisteeksi

Hallitusohjelma
2023:
*Pitkäaikaissunnotto-
muuden
poistaminen 2027*

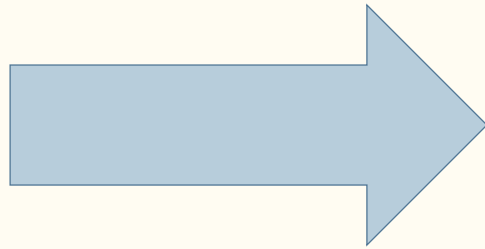
2012-2015 Pitkäaikais-
asunnottomuuden
poistamisohjelma (PAAVO 2):
*Hajautettu asuminen ja liikkuva
tukityö, lopullinen luopuminen
yömajoista*

Hallitusohjelma
2019:
*Asunnottomuuden
puolittaminen 2023
ja poistaminen
2027*

Muutos ideologiassa

- Edellytetään sitoutumista hoitoon/raittiuteen ym.
- Oma asunto viimeinen "palkinto"

- Oma asunto ihmisoikeus
- Tavallinen vuokrasopimus (AHVL:n mukainen)
- Tarvittava tuki asumiseen

Asunto ensin –malli

**ASUNTO ON
IHMISOIKEUS**

**ENSIN ASUNTO,
SITTEEN
RATKAISTAAN
MUUT ONGELMAT**

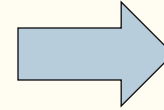
**TARVITTAVA
TUKI
TAATAAN**

**ASUTAAN
SIELLÄ MISSÄ
MUUTKIN**

**OMA
VUOKRASOPIMUS**

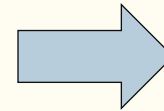
Asunto ensin -periaatteet

A) Valinnan vapauden kunnioittaminen

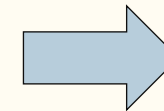
**Asukkaan toiveita
kuunnellaan: Tehdään
yhdessä päätökset**

B) Itsenäisen elämän mahdollistaminen

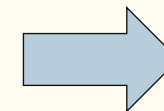
**Pysyvä asunto ilman
vaatimusta muuttua**

C) Kuntoutus ja voimaannuttaminen

**Lupaus tukea asukasta:
Estetään asunnottomuuden
uusiutuminen**

D) Integraatio yhteisöön ja yhteiskuntaan

**Tuetaan asukasta
itsenäiseksi toimijaksi
tulemisessa**

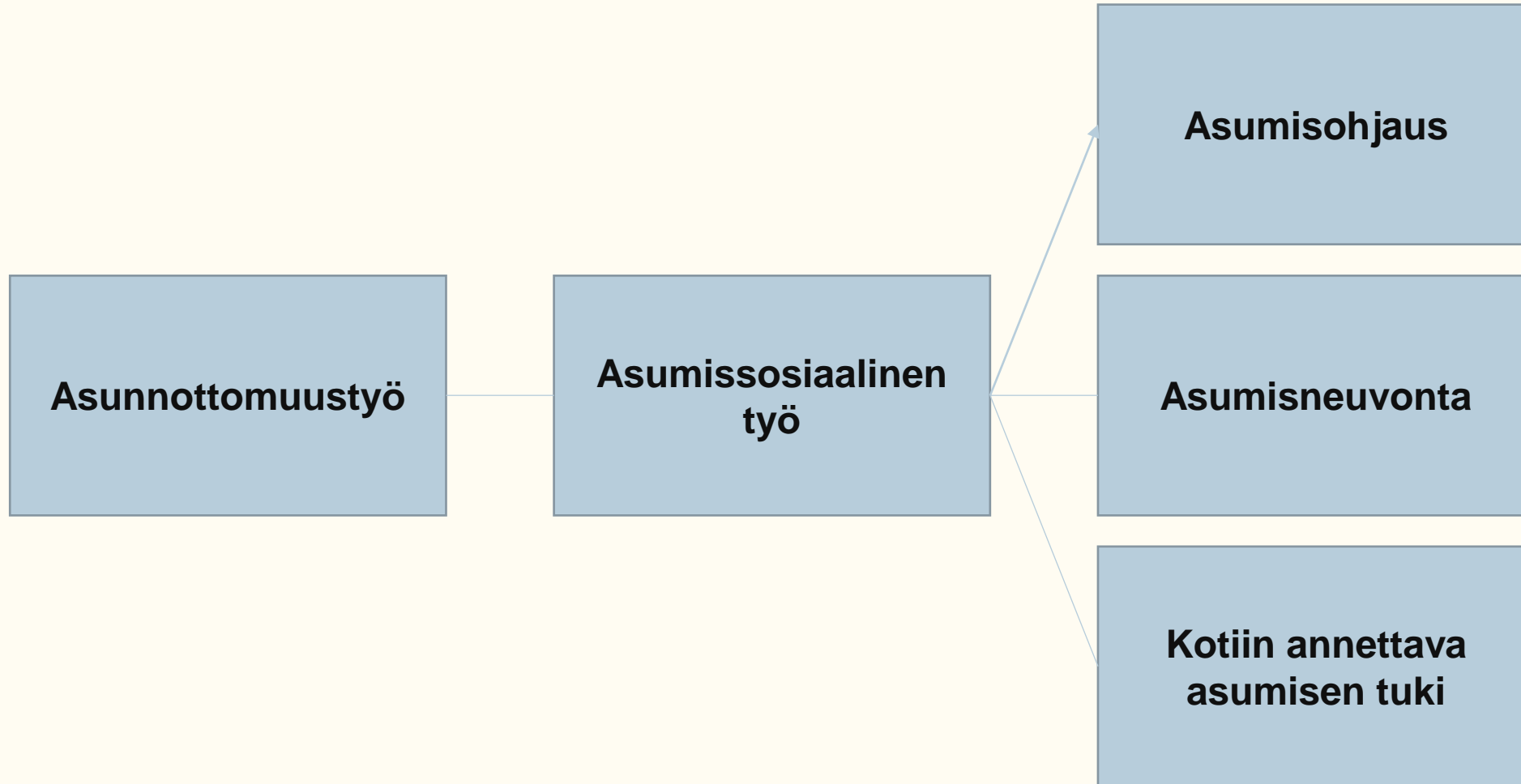
Asunto ensin, ei asunto vain

Asumisratkaisu: vuokrasuhteeseen perustuva itsenäinen asunto (normaali vuokrasopimus)

Tuen eri muodot

- Taloudellinen tuki/ työllistyminen
- Yksilöllinen ammatillinen tuki
- Peruspalveluiden kautta saatava erityisosaaminen, hoito ja kuntoutus
- Rakenteellinen/yhteisöllinen tuki
 - vertaistuki/asukkaiden omaehtoinen yhteisö
 - asumismuodot: hajasijoitettu pienasunto, tuetun asumisen yksikkö
 - päihteetön asumisyhteisö

Asumissosiaalinen työ

Asumissosiaalinen työ (Riitta Granfelt)

- Asumissosiaalinen työ on asunnottomien, asunnottomuutta kokeneiden sekä asunnottomuusuhan alla elävien parissa tehtävää työtä, jonka avulla pyritään vastaamaan asumista vaarantaviin psykososiaalisiin ja käytännöllisiin ongelmiin. Tavoitteena on asumisen turvaaminen ja asunnottomuuden ennaltaehkäisy.
- Asumissosiaalinen työ on asiakkaan ja ammattilaisen välistä vuorovaikutustyötä yksilö-, ryhmä- ja yhteisötasolla sekä rakenteellista asumisen ja palvelujärjestelmän epäkohtiin kohdentuvaa moniammatillista työtä.

Asumisneuvonta

Ennaltaehkäisevän
asunnottomuustyön
kohdentuminen
Asunto ensin -
työssä

1) Asumisen turvaaminen,
asunnottomaksi
ajautumisen estäminen

Asumisen haasteisiin
puuttuminen yhdessä
isännöinnin kanssa, asukkaan
tukeminen rahankäytössä ja
vuokran maksun hoitamisessa

2) Asunnottoman tilanteen
pahenemisen
ehkäiseminen

Turvallisen yösijan
järjestäminen, ohjaaminen
tarvittaviin palveluihin

3) Asunnottomuuden
uusiutumisen estäminen

Osallisuuden ja yhteiskuntaan
kiinnittymisen vahvistaminen
Ohjaaminen palveluihin: Esim.
Sosiaalityö, mt –palvelut

Asunto ensin –mallin vaikuttavuus

- Asunnottomuuden kokeminen ja asunnottomuus vähenee
- Asunnottomien elämänlaatu kohenee
- Asunto ensin –malli on kustannustehokas
 - Case Härmälä
 - Uusi RADAR-tutkimushanke

Asunto ensin - tulevaisuuden haasteet

- Asunnottomuuden profiilin muutos
 - intensiivisemmän tuen tarve
 - sotepalveluiden integrointi AE-mallin mukaiseen työhön
- palveluiden ja yhteistyörakenteiden organisoituminen hyvinvointialueilla on kesken – ohjelmatyön merkitys
- toimivien asumis- ja tukiratkaisujen järjestäminen kaikista haastavimmille asiakasryhmille (rikosseuraamusasiakkaat, nuoret huumeiden käyttäjät, päihde- mielenterveysasiakkaat)
- sosiaaliturvan heikentyminen
- asunnottomuuden poistaminen vs. pitkäaikaisasunnottomuuden poistaminen

Asunto ensin – mahdollisuuksia

- Asunnottomuustyöllä on vahva yhteistyöverkosto kotimaassa ja ulkomailla
- Edelleen vahva tahtotila poistaa asunnottomuus
- Uusia innovatiivisia asumisratkaisuja
- Uusien palvelupolkujen luominen

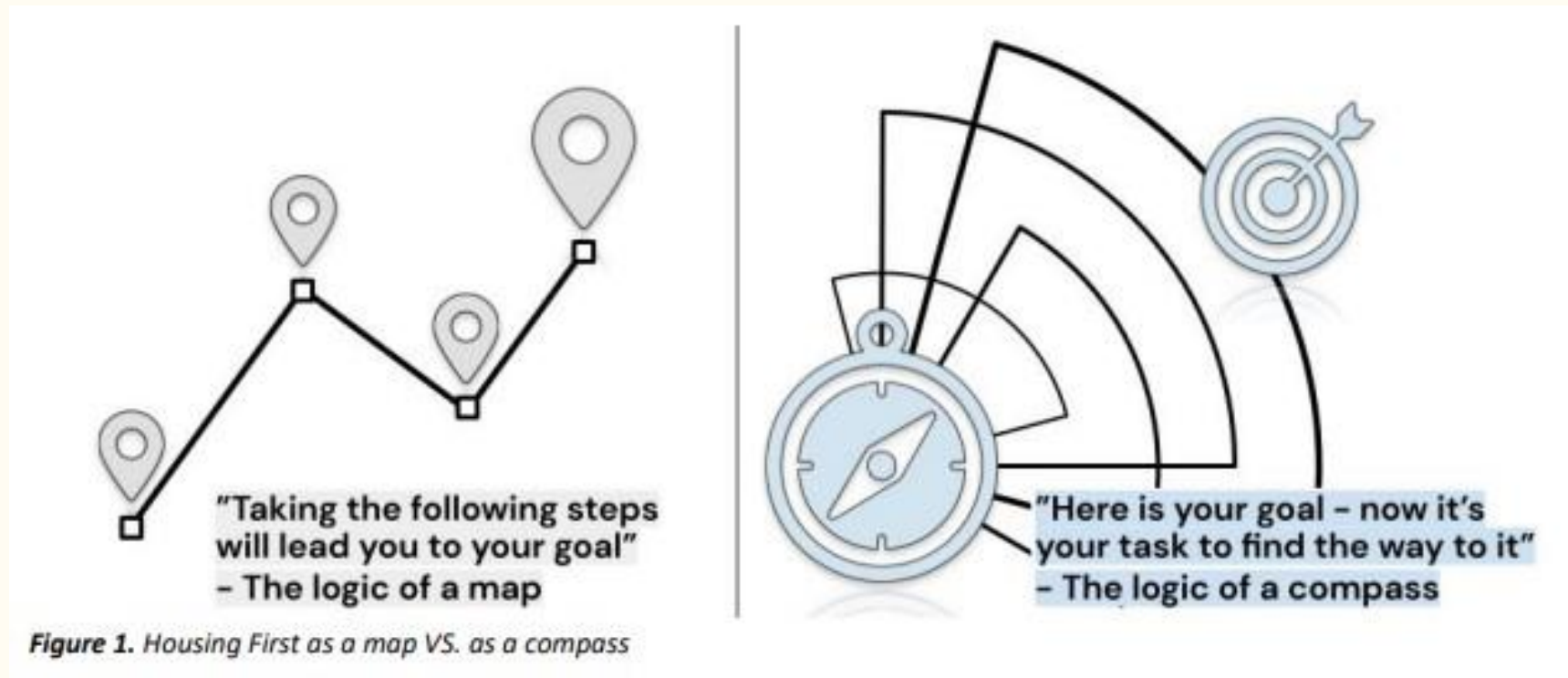
Asunto ensin - mahdollisuuksia

- Asumisneuvonnan mahdollisuudet ongelmien ennaltaehkäisyssä
- Vuokranantajan ymmärrys ja tuki - yhteistyö
- Joustava tuki, kotiin meneminen tarvittaessa
- Oikea-aikainen puuttuminen ja palveluihin ohjaaminen

Onko Asunto ensin valmis?

- Asunto ensin –malli ei ole itsetarkoitus, vaan se on tarkoitettu palvelemaan asunnottomuuden poistamistavoitetta
- **Asunto ensin –mallia voi ja pitää kehittää**
- Asunto ensin –mallissa yhteistyökulttuuri on ensiarvoisen tärkeää

Asunto ensin - kartasta kompassiin

Asunto ensin Verkostokehittäjät

Mia Saarela
mia.saarela@ysaatio.fi

asuntoensin.fi

 Verkostokehittäjät

 aeverkostokehittajat

Y-Säätiö

Jotta
jokaisella
on koti

Y-Säätiö